

Νεκρολογία για τον Καθηγητή Λευτέρη Λύκουρα

| Από την Β΄ Ψυχιατρική Κλινική

| Α. Δουζένης, Ι. Μιχόπουλος, Χ. Χριστοδούλου, Ρ. Γουρνέλλης, Ε.Ν. Ρίζος, Δ. Τσακλακίδου, Α. Παπαδοπούλου, Κ. Τουρνικιώτη, Κ. Βασιλοπούλου, Χ. Παπαγεωργίου,

Ο Καθηγητής Ελευθέριος Λύκουρας γεννήθηκε στον Πειραιά τον Δεκέμβριο του 1945. Ήταν έγγαμος και πατέρας δύο παιδιών.

Ο Λευτέρης, όπως προτιμούσε να τον αποκαλούν, τελείωσε τις γυμνασιακές του σπουδές στην Ιωνίδειο Πρότυπο Σχολή Αρρένων Πειραιώς το 1963 και τον ίδιο χρόνο πέρασε στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Έκτοτε, ακούραστος εργάτης, έχει να επιδείξει μία μακρά πορεία συνέπειας και αποτελεσματικότητας στα θέματα με τα οποία καταπιανόταν .

Αποφοίτησε από την Ιατρική τον Ιούνιο του 1969. Εκπληρώνοντας την επιθυμία του πατέρα του, υπηρέτησε στο Πολεμικό Ναυτικό ως επίκουρος σημαιοφόρος και στην συνέχεια ως έφεδρος σημαιοφόρος ιατρός (1969-1972). Κατά την περίοδο 1972-1973 υπηρέτησε τη θητεία υπαίθρου στο Θεραπευτήριο Ψυχικών Παθήσεων Τριπόλεως. Κατά τη διάρκεια της επιστράτευσης (Ιούλιος-Αύγουστος 1974) έδωσε το παρόν ως έφεδρος αξιωματικός στο Ναυτικό Νοσοκομείο Κρήτης.

Ολοκλήρωσε την άσκησή του για την απόκτηση ειδικότητας στη Νευρολογική (Διευθυντής: Καθηγητής Σ. Σκαρπαλέζος) και στην Ψυχιατρική Κλινική (Διευθυντής: Καθηγητής Κ.Στεφανής) του Πανεπιστημίου Αθηνών στο Αιγινήτειο Νοσοκομείο. Τα επόμενα 3 χρόνια (1974-1976) ήταν υπότροφος του ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Παράλληλα με αυτή τη δραστηριότητα εργάστηκε για ένα χρόνο ως άμισθος συνεργάτης σε ερευνητικό πρόγραμμα της Πανεπιστημιακής Ψυχιατρικής Κλινικής Αθηνών στο Τμήμα Βιοχημείας του Κέντρου Πυρηνικών Ερευνών "Δημόκριτος".

Τον Μάρτιο του 1975 απέκτησε την ειδικότητα Νευρολογίας - Ψυχιατρικής. Το Σεπτέμβριο του ίδιου έτους διορίστηκε βοηθός της Ψυχιατρικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών στο Αιγινήτειο Νοσοκομείο υπό τη διεύθυνση και την καθοδήγηση του Καθηγητή Κώστα Στεφανή. Η διδακτορική του διατριβή έγινε αποδεκτή από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών το Μάρτιο του 1978 με

το βαθμό "άριστα". Τον Απρίλιο του 1978, μετά από διαγωνισμό, πήρε υποτροφία "εξωτερικού" του ΙΚΥ για μετεκπαίδευση στον τομέα της Μοριακής Βιολογίας και Νευροψυχοφαρμακολογίας και εκπόνηση σχετικής διδακτορικής διατριβής. Παρέμεινε για δύομισα χρόνια στην Ψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου του Newcastle (Διευθυντής : Καθηγητής D. Eccleston) στο Royal Victoria Infirmary. Τον υπόλοιπο χρόνο παραμονής του στην Αγγλία εργάστηκε για 6 μήνες στο Εργαστήριο Φαρμακολογίας του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης (Διευθυντής : Καθηγητής D.G. Graham-Smith) υπό την καθοδήγηση του Dr R. Green. Το Δεκέμβριο του 1981 ονομάστηκε μετά από εξετάσεις διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Newcastle (Doctor of Philosophy).

Τον Απρίλιο του 1980 μονιμοποιήθηκε σε προσωποπαγή θέση επιμελητή της Ψυχιατρικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, στο Αιγινήτειο Νοσοκομείο. Για τα επόμενα 32 χρόνια, έως τη συνταξιοδότησή του εργάστηκε ακούραστα για τις Ψυχιατρικές Κλινικές του Πανεπιστημίου Αθηνών (22 χρόνια στην Α΄ Ψυχιατρική Κλινική στο Αιγινήτειο και άλλα 10 χρόνια στην Β΄ Ψυχιατρική Κλινική στο Αττικό Νοσοκομείο). Στη μακρά διαδρομή του πέρασε από όλες τις θέσεις της ιεραρχίας, που τιμούσε και σεβόταν όσο λίγοι στο Πανεπιστήμιο: τον Ιούλιο του 1982 εντάχθηκε στο ΔΕΠ του Ιατρικού Τμήματος σε θέση Λέκτορα, τον Ιούνιο του 1989 εκλέχθηκε μετά από κρίση Επίκουρος Καθηγητής, το Δεκέμβριο του 1996 Αναπληρωτής Καθηγητής και τέλος τον Μάιο του 2004 Καθηγητής Ψυχιατρικής. Από το Σεπτέμβριο του ίδιου έτους ανέλαβε τη διεύθυνση της Β΄ Ψυχιατρικής Κλινικής στο Αττικό Νοσοκομείο.

Σε όλη του τη διαδρομή διακρίθηκε για την ακεραιότητα και το ήθος του. Ήταν από τους πρωτεργάτες της εφαρμογής επιστημονικής μεθοδολογίας στην Ψυχιατρική και για πολλά έτη Πρόεδρος του Κλάδου Βιολογικής Ψυχιατρικής και της Ελληνικής Ψυχογηριατρικής Εταιρείας. Αν χρειαστεί να διαλέξει κανείς τον τομέα τις προσφοράς του, από τη μια θα τοποθετούσε την ακούραστη ερευνητική του δραστηριότητα και από την άλλη την δημιουργία και οργάνωση μιας νέας Ψυχιατρικής Κλινικής. Χάρη στις δικές του, κυρίως, προσπάθειες η Β΄ Ψυχιατρική Κλινική στελεχώθηκε με προσωπικό και λειτούργησε όπως αρμόζει σε μια πανεπιστημιακή μονάδα. Δυσκολίες υπήρξαν πολλές, αλλά οι περισσότερες από αυτές ξεπεράστηκαν με επίμονες και συστηματικές προσπάθειες. Η Κλινική, που με τόσο πάθος υποστήριξε ο Καθηγητής Λευτέρης Λύκουρας, συμμετέχει, πλέον,

πλήρως στην προπτυχιακή και μεταπτυχιακή εκπαίδευση και έχει να επιδείξει σημαντικό ερευνητικό έργο, με περισσότερες από 200 διεθνείς δημοσιεύσεις κατά την δεκαετή λειτουργία της. Η Β΄ Ψυχιατρική Κλινική του ΕΚΠΑ αποτελεί ένα κέντρο ψυχιατρικής εκπαίδευσης, έρευνας και παροχής κλινικού έργου. Το επιστημονικό και συγγραφικό έργο του καλύπτει όλα σχεδόν τα πεδία της Ψυχιατρικής, πέρα από τις πολλές δημοσιεύσεις υπάρχουν και τα βιβλία στα οποία ήταν επιμελητής τα οποία καλύπτουν όλες τις υπο-ειδικότητες της Ψυχιατρικής (ψυχοιατροδικαστική, ψυχογηριατρική, διασυνδετική ψυχιατρική και ψυχιατρική των εξαρτήσεων). Είναι τρανή απόδειξη της εργατικότητας και της επιστημονικότητας του το γεγονός ότι ακόμα και μέχρι σήμερα η διεθνής βιβλιογραφία εμπλουτίζεται με εργασίες στις οποίες συμμετείχε στον σχεδιασμό και την υλοποίηση και βιβλία εκδίδονται υπό την επιμέλεια του

Ο Καθηγητής Λευτέρης Λύκουρας ήταν απαιτητικός και αυστηρός, περισσότερο με τον εαυτό του και λιγότερο με τους συνεργάτες του. Ήταν, ακόμη, δίκαιος, περισσότερο με τους άλλους και λιγότερο με τον εαυτό του. Είναι κρίμα που δεν δόθηκε ο χρόνος στην Ακαδημαϊκή κοινότητα, τους συνεργάτες του και την Ελληνική Ψυχιατρική να του πει και να του δείξει πόσο σημαντικός και χρήσιμος ήταν όταν ζούσε. Που πλέον δεν έχουμε την δυνατότητα να συζητήσουμε μαζί του και να ακούσουμε την γνώμη του, που δεν έχουμε πια την καθοδήγηση και υποστήριξη του. Σε όλους εμάς τους συνεργάτες του αφήνει μεγάλη κληρονομιά αλλά και παρακαταθήκη. Έζησε υπηρετώντας τα ιδεώδη των δασκάλων του. Αφυπηρέτησε, αφήνοντας πίσω του μεγάλο έργο, τον Αύγουστο του 2012 και, μόλις ένα χρόνο και λίγους μήνες μετά, έφυγε από τη ζωή.